

Tokrat zares zadnjič o 25. mednarodnem srečanju novinarjev smučarjev v Kranjski gori

Racarsko paberkovanje

Če jata rac iz več kot dvajsetih držav pade v Kompas potem se že precej približa Babilončku. Še posebej zato, ker novinarji že poklicno dosti gagajo. Še več pa, kadar so veseli.

V največjem kranjskogorskem

hotelu je bilo zatorej pretekli teden dobro znati: vsaj tri jezike, če si hotel razumeti poklicnega kolega ali kolegice. Zato je bila tudi vsebina (sicer maloštevilnih) uradnih razgovorov z dveh tretjini krajsa, ker je bilo treba vsako

besedo dvakrat prevesti, razen razgovora z Antonom Vratušo, ki je — da bi prihranil eno prevajanje — novinarjem odgovarjal kar v angleščini. Razumljivo je torej, da sta celo obe naši profesionalni prevajalki na predvečer dneva žena že mešali jezike, ko so — zlasti kolegice — v debati o družbenem položaju žena že skoraj vpile druga čez drugo in potem celo terjale, da se mora vse natanko prevesti.

Vsa sreča za nas Jugoslovane je bila ta, da si lahko pogosto spočil možgane, ker je bilo več kot 30 tudi naših; spoznal si jih lahko, ker so bili »embalirani« bodisi v toper (s pokrovom rašice) bodisi v eleganco ljubljanskega oblačilnega centra. Vendar je bila naša bolj značilna uniforma nervoza in tečnoba, ker je bil vsak od nas tisti košček organizatorja velikega in pomembnega srečanja novinarjev, ki je bil prepričan, da nosi glavno breme, da mora narediti vse sam, da so ga drugi pustili na cedilu, da ima vsega že poln kufer in da najmanj v tem stoletju ne bo nikoli več tako nor, da bi znova sprejel takšno nalogo.

Na srečo je popadla nervoza tudi tujce: pred startom veleslalomu, slalomu ali teka so vsi (razen deklet) hodili lulat v gozd, ker so se tresli bodisi za prvo mesto bodisi za to, da bodo najboljši iz svoje reprezentance ali redakcije, ali pa zaradi stave, kakršno sta na primer v teku sklenila Švicarja Blaise in Andre: kdor od njiju bo slabši da drugemu sto frankov. Blaise je na predvečer velike odločitve samo pil, Andre pa ni pil, temveč je prišel šele zjutraj ves srčan spat. A uganete, kdo je plačal?

Prišel pa je tudi trenutek, ko se je lahko vsa ta napetost sprostila in ko je lahko vsak udaril tistega, ki mu je šel na jetra, ne glede na narodnost, poreklo, raso in podobno. Če pa ni zmožni udariti drugega — je vsaj sebe oziroma se je udaril. Racarski hokej z metlami na Jesenicah je pokazal, da so tudi trenutki, ko celo pametne glave povsem izgubijo glavo in pozabijo na pravila, na sodnika, ne čujejo žvižgalke, ne vidijo sigralca, ker vidijo le rdeče. Zato ni ostalo le pri bunkah in modricah, ampak je bilo treba enega igralca odpeljati v jeseniško bolnišnico, ker je udaril z glavo s tako silo ob tla, da je menda še led dobil možganski pretres.

Kranjskogorske noči so lepe, bile pa so tokrat žal praviloma predolge. Imel si občutek, da so race kakor tisti dojenček, ki zamenja dan z nočjo, le s to razliko, da so bile podnevi budne. Povrh so racele v takem tempu, da se je (v glavnem švedska) mladina v diskoklubu pod Prisankom počutila skoraj upokojsko, ko je opazovala stare novinarske gade, kako »mečejo« na parket kakšen

rock in kako vržejo, čez rame kakšno kolegico.

Najmanj srečni so bili tega srečanja novinarjev natakari hotela Kompas, ker je bilo brezupno vsako prepričevanje, naj sedejo kakor normalni gostje tja, kjer je vse pripravljeno za postrežbo: večina je namreč sedla najprej k enemu poklepetat, k drugemu pojest juho in k tretjemu popit kozarček. Res pa je, da je pri takih gostih natakari to bil v pravem pomenu besede — zato si v večernih urah slišal babilonske zborčke peti Kalinko ali pa Mi se mammo radi.

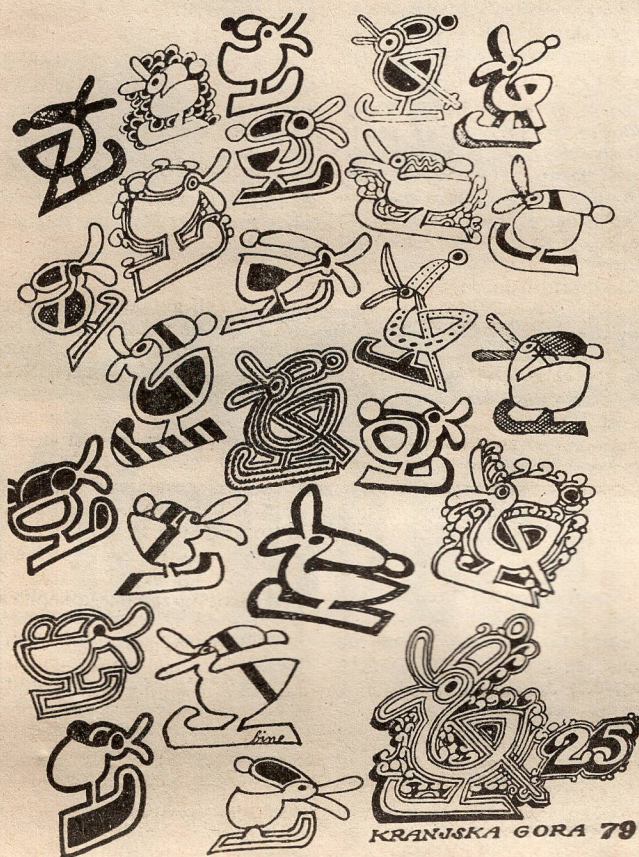
Tik preden bi bili mi organizatorji zreli za psihiatra in vsi skupaj dobri za Rugljevo terapijo, so račke odfrčale — tako hitro kot so prispele in enako glasno. Predtem je bilo obilo cmokanja in obljub, da bo o tej jubilejni prijetnosti še kaj slišati ali — brati — v mnogih jezikih.

Pa smo rekli zdravo v babilonščini in smo bili zadovoljni, da smo zmogli pokazati, kako lepo in prijetno je v naši domovini, in da je naše gore list gostoljuben in dober človek.

O. Klipšteter
Posnetki: D. Škofič

Pokal je bil priznanje za prijeten večer, ki ga je predsednik Veselin Đuranović pripravil novinarjem. Predal ga je Tone Krašovec (levo), vodja naših rac v Kranjski gori.

Tako različno, kot jih je Bine Rogelj narisal, so račke tudi govorile

TOF je tekel najhitreje. Nekateri so zlobno trdili, da zato, ker je bežal pred Marjeto Vrabec

Planiška velikanka je bila skoraj merilo za racarsko prehranjevanje in — požirček...

Tu so se pa zdijali in — potolkli: na ledu na Jesenicah

Naše race v enotni embalaži

Svetovno srečanje novinarjev

RACE NA SMUČEH V KRANJSKI GORI

Novinarji smučarji se bodo na jubilejnem, 25. svetovnem srečanju od 4. do 10. marca letos spet sešli v Kranjski gori, saj je jugoslovanska sekcija mednarodnega kluba novinarjev smučarjev že tretjič ponudila gostoljubje. Gostje, ki jih bo čez dvesto iz domala vseh držav, kjer so možnosti za smučanje, se bodo pomerili v slalomu, veleslalomu in tekih.

A pomen srečanja ni le v tekmovanju, temveč predvsem v delovnih srečanjih, na katerih imajo novinarji priložnost izmenjavati mnenja, se spoznavati med seboj, predvsem pa spoznavati družbeno-politično ureditev dežele gostiteljice, njene ljudi, njen napredek in deželo samo.

Pokroviteljstvo nad srečanjem je prevzel Veselin Djuranović, predsednik zveznega izvršnega sveta, Zvone Dragan, podpredsednik slovenskega izvršnega sveta, pa je vodja častnega odbora. Organizatorjem je priskočilo na pomoč združeno delo, ki je po svojih močeh prispevalo za čim uspešnejše novinarsko srečanje v Kranjski gori. Iskra in Elan sta povabila novinarje na ogled tovarn. Rašica, Pletenina, Toper, Svilanit in Zlatiborka iz Sirogojna pa bodo na modni reviji pokazali svoje uspele modele.

Pogovori, ki se bodo odvijali pod naslovom Pogovori ob kavi, bodo zadevali različne teme, med drugim tudi položaj žensk v Jugoslaviji in svetu, o čemer bomo obširneje poročali.

A. P.

GOSTOLJUBNOST PREKRIVA NAPAKE

MAŁGORZATA SZEJNERT iz Poljske: »Uspelo vam je združiti sodobno organizacijo s tradicionalno slovansko gostoljubnostjo in domišljijo. Poljaki smo bili posebej pozorni na vsa dogajanja tega srečanja, saj bomo leta 1981 mi organizirali svetovno srečanje novinarjev. Posebej se nam je vtisnil v spomin pogovor z dr. Vratušo. Glede zabavnega programa pa moram reči, da nam je bila posebej všeč hokejska tekma z metlami, na kateri smo se nasmejali do solz. Še en splošen vtis: povsod se vidi napredek, še v najbolj zakonitih vaseh so ljudje prišli do asfalta, popravljajo stare hiše in videti je, da so zadovoljni.«

PHYLLIS JOHNSON iz Združenih držav Amerike: »Prvo presenečenje smo doživeli na meji: vizum smo dobili v nekaj minutah in uslužbenec, ki nam ga je dal, nam je želel prijetno bivanje v Jugoslaviji. Ni kaj, Jugoslavija je gostoljubna dežela in povsod je najti koga, ki govori tuj jezik, česar v ZDA ne boste doživeli. Ljudje so ponosni in prijetni. Vidim pa, da so težave pri strežbi v hotelih tako na severu kot na jugu, kjer smo že večkrat letovali. Zanimivo je, da se natakarji radi hitro zjezijo, vendar se tudi hitro omehčajo in tako ne zaostrujejo odnosov med gosti in hotelskim osebjem. Kar se Kranjske gore tiče, moram reči, da je prelep kraj, in upam, da ga ne boste pokvarili s prevelikimi hoteli, kar bi podrla uglašenost arhitekture s pokrajino. Všeč mi je, da

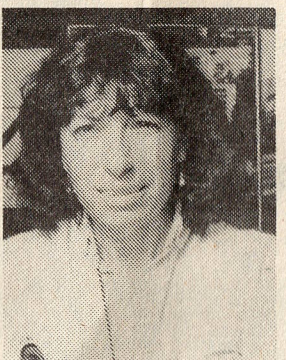
Med udeleženci jubilejnega 25. srečanja novinarjev smučarjev je bilo precej novinark s raznih koncev sveta. Nismo si mogli kaj, da jih ne bi nekaj pobarali, s kakšnimi vtisi bodo odšle iz naše dežele, saj smo jim marsikaj pokazali, še več pa pripovedovali o našem sistemu, ki jih je posebej zanimal. In tu so njihove izjave.

ste uvedli tudi nočno smučanje, kar je zlasti prijetno spomlad, ko je podnevi sneg preveč moker za dobro smuko.«

LAURA SPARNACCI iz Italije: »Novinarji smo takšni, da rajši kritiziramo kakor hvalimo, vendar pa v tem primeru ni stvari, za katero bi lahko rekla, da je slaba. Četudi je Kranjska gora v primerjavi z drugimi evropskimi smučarskimi središči dokaj majhna, pa razen širših smučišč nima drugim kaj zavidati. Kar se tiče turistične organizacije, nimam pripomb, tudi smučišča so dokaj dobro pripravljena in vsak smučar najde sebi primerno. Spremljam vsa dogajanja v zvezi s svetovnim smučarskim pokalom, zato mi lahko verjamete. Še nekaj: opazila sem, da vam Stenmark ne prodaja le smuči, ampak vabi tudi svoje rojake k vam.«

GISÈLE REBOUL iz Francije: »Sem novinarka nove revije 'Gospodarstvo in prihodnost', zato spremljam dogajanja v že znanih smučarskih središčih in tistih, ki se šele odpirajo. Mislim, da ste v Kranjski gori izkoristili že precej tistega, kar vam ponuja narava, niste pa še posegli na bližnja območja. V mislih imam gnečo, s katero se oteplate ob koncu tedna in ki bi jo lahko povsem odpravili, če bi odprli nova smučišča v bližini Vršiča. Kar zadeva turistično ponudbo, je dokaj peštra, vsaj v času našega srečanja je bila. Seveda pa so še

podrobnosti, ki bi jih lahko izboljšali. Motijo, denimo, smeti na parkiriščih, okrog bifejev, no, a to so malenkosti v primerjavi s splošnim počutjem turistov v Kranjski gori. Prisrčnost vaših ljudi je veliko vredna.«

ELISABETH HUSSEY iz Velike Britanije: »Predvsem sem polna vaše gostoljubnosti, ki presega vse meje pričakovanja. Pojdimo kar k primerom. Naš prijatelj je na železniški postaji na Jesenicah odložil prtljago v garderobo

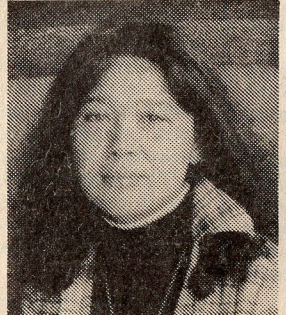

in šel na pivo, misleč, da ima dovolj časa do odhoda avtobusa v Kranjsko goro. Ni minilo četrte ure, ko je za njim pritekel garderober in mu povedal, naj pohiti, ker bo avtobus vsak čas pripeljal na postajo. Kje drugje bi bilo uslužbencu prav malo mar, ali bo Anglež čakal pol ure ali tri ure ali tri ure ali več. Ko smo se peljali z letališča, je avtobus po nesreči izgubil smuči našega kolega: našla jih je neka ženska in jih poslala za nami v Kranjsko goro: na smučeh je bilo namreč kolegovo ime. No, kljub temu

bi si jih bila lahko zadržala, saj so bile to odlične smuči. Vsaka čast vaši poštenosti.«

ILIANA LEVIŽAN iz Izraela: »Imam občutek, da so ljudje srečni, in ko se človek z njimi pogovarja, si ne more kaj, da ne bi občudoval partizanskega duha, ki še živi v ljudeh. Celo na zabavah, denimo, z veseljem pojejo partizanske pesmi. Pa s kakšnim ponosom nam je vodnik v Postojnski jami pripovedoval o pogumu partizanov, ki so Nemcem uničili rezerve goriva v jami. Jugoslovani ste ponosni ljudje, in to se kaže tudi v inudistriji, športu in seveda v vaši neuvrščeni politiki. Seveda pa ne morem mimo presenečenja glede visoke emancipacije vaših žensk. In še nekaj: vsi ste dobro oblečeni in trgovine so neverjetno dobro založene.«

KEIKO JAMANAKA iz Japonske: »Odhajam z mešanimi občutki. Presenetila me je razvitost vaše dežele in dokajšnja amerikaniziranost vaših hotelov na eni strani, po drugi strani pa ste izredni za ustvarjanje pristnega vzdušja med gosti. Kaže, da ste zadovoljni ljudje, da imate radi življenje, zlasti pa šport. V primerjavi z mojo domovino človek tu ni številka, lahko

dihla, lahko se sprehaja v naravi, saj ste redko naseljeni, in to je prečudovito za oddih. Nimam pa rada vaše hrane: preobilna je, premastna, preveč začinjena in – vsaj v hotelih je tako – premalo pozornosti posvečate narodnim jedem.«

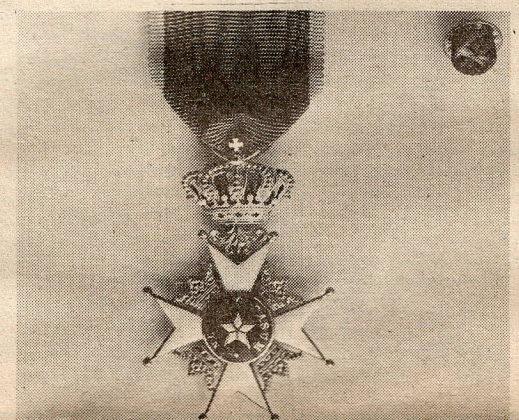
NICOLE MÉTRAL iz Švice: »Prav smešno je, če pomislim, s kakšnimi predsodki o socialistični deželi sem prišla k vam. Predstavljala sem si, da bo vse bolj uniformirano, sivo, dolgočasno, strogo, da se bo vse odvijalo v vzdušju od zgoraj pripravljenih prireditelj, pa sem vse to morala na mah vreči v koš. Duh samoupravljanja je bilo čutiti povsod, da ne govorim o sproščenosti, o odkritosti itd. Presenečena sem, koliko pravic si je vaša ženska že izborila, in menim celo, da ste veliko pred nami, saj sem na pogovoru o položaju žensk pri vas slišala prav neverjetne stvari. Vidite, ko sem oblekla svoj kožuh, sem si mislila: saj bodo s prstom kazali name, glej, kapitalistko! Pa vidim, da nisem tu nič posebnega!

INGRID WEISSENBORNE iz ZR Nemčije: »Četudi je pri vas kdaj kaj narobe, to popravite s prisrčnostjo in neposrednostjo, kar je vaša velika prednost pred komercializiranimi ali uniformiranimi središči. Presenetila sta me vaša iskrenost in odprtost: ko smo vaše odgovorne ljudi spraševali tudi o nič kaj prijetnih zadevah, so znali odgovorjati s humorjem in širokogrudnostjo. Vaš sistem je prav gotovo nekaj posebnega in vse oči sveta so uprte v vas; kaže, da se tega zavedate, in tudi pazite, da vaš ugled ne bi trpel. Pri vsem tem pa tudi priznavate, da marsikje, na primer pri uveljavljanju žensk, ne gre še vse tako, kot ste predvideli ali kakor bi moralo iti. Tako vam človek tembolj zaupa.«

ALBINA PODBEVŠEK

Ambasador prijateljstva i mira

R. MANCE

MNOGO VIŠE OD SPORTA

Skup 218 novinara iz 23 zemlje, u Kranjskoj Gori od 5. do 11. marta ove godine, po svemu zaslužuje mnogo više od novinske vijesti kojom bi bio registrovan. To je bio jubilarni, 25. svjetski susret novinara smučara. Već 25 godina, u sve većem broju, susreću se novinari ali ne samo na smučkama i zbog smučanja, nego još više zbog ljudske i profesionalne potrebe da upoznaju druge ljude iz drugih krajeva svijeta, da vide bar krajičak nepoznatog, da steknu nova saznanja i predstave. To je, uvjeren sam, osnovni motiv koji okupi ove ljude, a smučanje je pogodan medijum, atmosfera, hobi.

Domaćini, novinari iz SR Slovenije, s mnogo smisla i organizatorskog duha pobrinuli su se i za ambijent i za sadržaj susreta. Od detalja – amblema na kravati ili malog drvenog kružića-suverira do prijema pokrovitelja susreta Veselina Đuranovića, predsjednika Izvršnog vijeća Skupštine Jugoslavije. Sve je bilo dobro organizovano, a istovremeno nenametljivo, bez konvencije koja bi se mogla osjetiti kao protokol.

O sadržaju susreta nije dovoljno reći samo nekoliko pohvalnih riječi ili rečenica. Diskusija sa Antonom Vratušom, predsjednikom IV Skupštine Slovenije bliskim i dugogodišnjim saradnikom Edvarda Kardelja, o samoupravljanju kao

društvenom sistemu svakako je bila izvanredna prilika da se čuje kompetentno mišljenje o teoriji i praksi samoupravljanja. Novinarke su, na posebnom skupu, raspravljale o društvenom položaju žena novinarki. Razgovor o turizmu vođen je na Bledu, uz prikazivanje filma. Održana je generalna skupština SCIJ – Međunarodnog kluba novinara smučara. Učesnici susreta informisani su o kandidaturi Kranjske Gore za svjetsko smučarsko prvenstvo 1982. godine. Sa naročitim zanimanjem novinari su posjetili tvornicu ELAN koja na listi proizvođača smučki u Evropi zauzima drugo mjesto. Vidjeli su i letaonicu na Planici, samo sedam dana prije održavanja svjetskog

prvenstva na ovoj najstarijoj letalnici.

I sportski program je bio bogat. Veleslalom, slalom u dva teka, trčanje na 5, odnosno 3 kilometra, trkačka štafeta. Svakako, tu spada i hokej utakmica između novinara domaćina i novinara gostiju, u hokej hali u Jesenicama, bez klizaljki i sa metlama umjesto palica. Pobjednici u alpskim disciplinama i trčanju dobili su medalje i bokale. Najviše trofeja dobili su naša novinarka **Marjeta Matvoz-Šostarič**, Italijani **Đordo De Stefanis** i **Italo Kune** i u kategoriji starijih veterana **Silvo Matelič** iz Ljubljane.

Uz ovaj, jubilarni 25. svjetski susret novinara smučara, neodoljivo mi se nameće poredenje sa takvim susretima održanim u Kranjskoj Gori 1957. i 1966. godine. Na trećem svjetskom susretu 1957. godine bilo je 67 novinara iz 10 zemalja. Svi su bili smješteni u (za tu priliku ispranjenom) odmaralištu u Gozd Martuljku. Na dvanaestom svjetskom susretu 1966. godine, učestvovalo je 127 učesnika iz 17 zemalja. Tada su svi bili smješteni u hotelu Toplice

na Bledu i svaki dan smo odlazili autobusom u Kranjsku Goru. Sada smo u Kranjskoj Gori, u novim, velikim hotelima mogli da smjestimo sve učesnike, goste i organizatore, da im stavimo na raspolaganje čitav sistem ski-liftova i uspinjača, uslužimo ih ski-opremom i pružimo sve ono što se može naći u dobro uređenom smučarskom centru. Naravno, ovo poredenje nema značaja za sadašnje učesnike susreta među kojima su mladi novinari najbrojniji. Ali nama, koji to poredenje pravimo, čini veliko zadovoljstvo saznanje da smo kadri da budemo dobri domaćini (već treći put) za priredbe takve vrste i visokog nivoa. Za to puna zasluga pripada novinarima smučarima u SR Sloveniji koji su organizovali ovaj, po svemu uspješni skup.

Slavko NASTIĆ

Pokrovitelj, predsjednik SIV, Veselin Đuranović u pratnji predsjednika Međunarodnog komiteta Joške Pirnara, predsjednika jugoslovenske sekcije dr Antona Kraševca i predsjednika Organizacionog odbora Boštjana Pirca.

Međunarodni klub novinara – smučara osnovan je prije 25 godina u vreme hladnog rata na inicijativu francuskog kolege Gila de la Roqua (Žila dela Roka). To je u to doba bila jedina mogućnost susreta novinara »sa jedne« i sa »druge strane«, koja je već u početku upoznavanjem zemlje domaćina i, naravno, međusobnim upoznavanjem i razmenom mišljenja novinara iz različitih zemalja, imala veliki značaj.

Klub ima svoje sekcije u 30 zemalja. U nekima su to još dosta ekskluzivne grupe, kojima još nije do širokog otvaranja. Ali u posljednje vreme osetno je nastojanje, da se proširi broj zemalja i članova u pojedinim državama, kako bi »skiz« stvarno postao značajan faktor u svetskom novinarstvu, kako bi ojačao saradnju novinara i ljudi u svetu uopće.

Jugoslavija je jedan od osnivača kluba, a predsjednik jugoslovenske sekcije **Joško Pirnar** izabran je prošle godine na skupštini u Badhofgastainu za predsjednika Međunarodnog komiteta. Potpredsjednici su **Monse Campagna** iz Španjolske i **Austrijanac Leo Loberger**, a sekretarijat je u

IZMEĐU PATKI I PLOVKI

Švajcarskoj, u Lusani. Treba još reći, da su u takozvanoj modroj knjizi kluba imena svih članova – jer jedno od pravila je, da treba pomagati drug drugu u poslu, kad god je to moguće. I to se ne dešava baš tako rijetko!

Jugoslovenska sekcija je i među najbrojnijima. Naime, u kartoteci kluba ima preko 200 članova i samo na prošlom državnom susretu bilo je 160 kolega – od kojih je oko trećina bilo onih van Slovenije. I to je znak, da sekcija i stvarno postaje jugoslovenska – a tako se i samoupravno reorganizira. Po novome, predsjedništvo je u rukama dr **Antona Kraševca**, potpredsjednik je **Branko Maksimović** a Izvršni odbor vodi **Boštjan Pirc**.

Ova brojčanost je i osnova za dosta selektivne metode u ekipiranju za svetske susrete. Kad je osnovni cilj saradnja i razumevanje, a takmičenje tek u drugom planu onda se kombinira – na svetske susrete dobijaju vizu najbolji takmičari, najbolji organizatori i predstavnici što više redakcija iz cele zemlje. Naravno, osnova je učesće našim, jugoslovenskim susretima. Sledeći će biti u januaru u Bohinju! A svetski u Oslu. Ali je potrebno bar doći u Bohinj, kako bi se mogli kandidirati za 1981. godinu, kad su domaćini Poljaci...

U niz organizacionih priprema treba spomenuti i dva novinarska poduhvata – u Švajcarskoj izdate su novine SCIJ, namijenjene susretu u Kranjskoj gori, a neposredno pre početka susreta u Ljubljani je izdat redovit broj Novinara,

koji je tom prilikom obogaćen informacijama o našoj zemlji, razvojem i programom susreta i koji je izašao u »babilonščini«, pored slovenačkog i na francuskom i engleskom jeziku. A inače – u Kranjskoj se gori govorilo jedan poseban jezik – jezik razumevanja i saradnje. I zbog toga je taj susret tako značajan.

Informacije po dužnosti dopunio **B. Pirc** Patke i dizajn u cjelini (i kravate i skije i ostalo) **bb. Rogelj** Fotografije i u ekipi radio **D. Škofič**

Najbolji trkač: Tone Fornezz, »Dnevnik« – Ljubljana

Deo jugoslovenske ekipe, koja je istovremeno bila i organizator i domaćin